

Açıq dərslin icmalı

Müəllim: Məmmədova Pərvanə

Fənn: Ədəbiyyat

Qrup: P 405

Keçilmə tarixi: 12.XI.2015-ci il

Dərsin mövzusu: Molla Pənah Vaqifin həyatı və yaradıcılığı

Dərsin məqsədi: Molla Pənah Vaqifin həyatı və yaradıcılığının tələbələr tərəfindən öyrənilməsinə nail olmaq. M.P.Vaqifin yaradıcılığını onlara sevdirmək

Resurslar: Elektron lövhə, kompyuter, təqdimat və təsvirlər

Vaxt bölgüsü:

Qrupun təşkili: 5 dəqiqə

Sorğu: 20 dəqiqə

İzahat: 30 dəqiqə

Möhkəmləndirmə: 30 dəqiqə

Evə tapşırıq: 5 dəqiqə

Dərsin planı:

Qrupun təşkili: davamiyyətin yoxlanması

Sorğu: Tələbələrin ötən dərsi nə dərəcədə qavranmasını öyrənməyə imkan verən suallar

1. XVII və XVIII əsrləri əhatə edən mərhələlər hansılardır ?

2. XVII əsrdə yaşayıb yaratmış sənətkarlarımız kimlər olub?
Onları səciyyələndirən cəhətlər nə olub?
3. XVII əsrdə yaşayıb-yaradan Azərbaycan aşıqları kimlərdir?
4. XVII-XVIII əsrlərdə Azərbaycan ədəbiyyatında ən çox istifadə olunan janrlar hansılardır?
5. XVII-XVIII əsrlər Azərbaycan intibahının səciyyəvi əlamətləri hansılardır ?
6. “Koroğlu” eposunun ilk qolları nə vaxt yaranmışdır?
7. “Koroğlu” eposunda təsvir və tərənnüm edilən əsas ideyalar hansılardır ?
8. “Koroğlu” eposu əsasında opera yazmış bəstəkar kimdir ?

Yeni darsin izahı: Təqdimat əsasında yeni mövzunu tələbələrə izah etmək. Molla Pənah Vaqifin yaşadığı mühit; yaradıcılıq sahələri; dünyagörüşü; dünyagörüşünün formalaşmasına təsir edən amillər; lirik şeirləri; qoşmaları və qəzəlləri haqqında məlumat

Möhkəmləndirmə: Yeni mövzu ətrafında verilən suallarla yeni biliyin mənimsənilməsinə nail olmaq

Evə tapşırıq: M.P. Vaqifin həyat və yaradıcılığını öyrənmək; qoşma, müxəmməs, qəzəl şeir janrlarına nümunələr seçmək

Qiymətləndirmə: Aşağıdakı meyarlara əsasən və 10 ballıq şkala üzrə aparıldı

Əməkdaşlıq: 8

Sual-cavab: 9

Yaradıcılıq: 8

Təqdimat: 8

Yekun: 8

Doğumtarixi 1717

Doğumyeri Salahlı

Vəfatı 1797

Vəfatyeri Şuşa

Vəfatsəbəbi edam edilmişdir

Acıq dərsin görüntüləri

1. Azərbaycan ədəbiyyatında realizmin banisidir.
2. Həm əruz, həm də hecavəznində yazmışdır.
3. Həm xalq şeri, həm də klassik şerjanlarında yazmışdır.
4. Yalnız lirik növdə yazmışdır, epik əsəri yoxdur.
5. İbrahim xanın sarayında vəzirolmuş, dövlət xadimi kimi tanınmışdır.
6. Yaradıcılığının əsasını xalq aşiq şeritərznində yazdığı əsərlər (qoşmalar, təcnislər) təşkil edir.
7. Yaradıcılığının əsas mövzusu qadın gözəlliyinin tərənnümüdür.
8. Qoşmaları nikbin əhvali-ruhiyyədədir. Qoşmaları: "Zeynəb", "Qurban olduğum", "Hayıfki, yoxdur", "Bəribax!".
9. Qəzəllərində qəzəl janrı üçün səciyyəvi olansufi-panteist ideyalar təsadüf edilmir. Qəzəlləri: "Küsmüşəm", "Bax".
10. Müxəmməslərində məhəbbət hislərinin təsvirinə, qadın gözəlliyinin tərənnümünə həsr edilmişdir. Müxəmməsləri: "Var", "Görmədim". "Var" müxəmməsində Tiflis gözəllərinin vəsf etmişdir.
11. Son şerləri ("Bax" qəzəli və "Görmədim" müxəmməsi) bədbin əhvali-ruhiyyədədir.
12. "Bax" rədifli qəzəlini M. V. Vidadiyə müraciətlə yazmışdır.
13. Qəzəl konkret tarixi hadisənin fəlsəfi-bədii şərhini vermişdir.
14. Əruzun rəməlbəhrində yazılmış bu qəzəlin dilində ərəb-fars sözləri çoxdur.
15. "Bax" qəzəlinə dəki tərkidünyalıq zamanında doğurduğu bədbin ovqatın təsirində nyananırdı.
16. "Görmədim" müxəmməsi rəməlbəhrində yazılıb.
17. Bu müxəmməsə də şairin qayəsi, inkarçılıq, ittihamçılıq (və üsyankarlıq) ruhuyüksək sənətkarlıqla ifadə olunur.
18. S. Vurgun "Vaqif" (1937) dramında Vaqifin bədii obrazını yaratmışdır.